

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd

Kirkerådet
Postboks 799 - Sentrum
0106 OSLO

Dato: 15.11.2013

Vår ref: 13/373-2 WJEB

Deres ref:

Høringsbrev - Visjonsdokument 2015 til 2019

Det vises til høringsbrev fra Kirkerådet datert 01.10.2013 angående Kirkerådets arbeid med visjonsdokument for Den norske kirke 2015-2019. Vi takker for mulighet til å komme med innspill i prosessen.

Oslo bispedømmeråd behandlet saken i sitt møte 04.11.2013. Etter vårt syn er ikke dokumentet offensivt og nytenkende nok. Som et innspill til det videre arbeidet legger vi derfor ved et alternativt forslag til utdyping av kjerneordene. Når det gjelder det tilsendte dokumentet, vil vi komme med følgende kommentarer:

1. Visjonsformuleringen

En visjon kan defineres som et bilde av en fremtidig, ønsket tilstand, en slags fremtidsdrøm, en målsetting. Oslo bispedømmeråd ser det som viktig at visjonen kan motivere ansatte og frivillige i kirken i tjenesten. Vi hadde derfor ønsket en mer dristig og nytenkende visjonsformulering. Vi ser samtidig at det kan være viktig, slik notatet sier, at noe har kontinuitet i en tid preget av store endringsprosesser. Vi mener derfor at den nåværende formuleringen – med noe justering – kan ha slitestyrke og aktualitet nok til å følge kirken inn i en ny periode.

Vi er enig med høringsnotatet i at formuleringen *i Kristus, nær livet* kan virke intern, og at den ikke uten videre kommuniserer godt med bredden av folkekirkens medlemmer. Vi mener dessuten at det er en fordel at navnet på kirkesamfunnet som står bak visjonen, blir tydelig. Vi ser at den foreslalte formuleringen er en mulig visjonsformulering: *Den norske kirke – en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke*. Samtidig utfordrer vi Kirkerådet til å arbeide videre med en fornøyet visjon. I den sammenheng spiller vi inn Oslo bispedømmes visjonsord som et alternativ: *levende, nær og tilgjengelig*. (If «Med Jesus Kristus som sentrum skal kirken i Oslo bispedømme være levende, nær og tilgjengelig»)

2. Kjerneordene

Bekjennende: Vi støtter at evangelisk-luthersk kirke blir tatt inn i teksten. Uttrykket «dele og gi videre» er ikke godt. Det bør arbeides for å finne andre formuleringer.

Misjonerende: Forklaringen bør i tydeligere grad reflektere vedtak i Kirkemøtet 2012. Spørsmålet er om uttrykket «vitne om Jesus» er åpent nok. Kunne «misjonerende» erstattes med for eksempel «forkynnende»?

Tjenende: Dette støttes.

Åpen: Vi mener at formuleringen *fremme høy deltagelse med mangfold, likestilling og respekt for ulikheter* ikke er god. Den gir assosiasjoner til målbare resultatindikatorer og statistikk på en måte som ikke hører hjemme i en visjonstekst. Et mulig alternativ

kan være en kombinasjon av gammel og ny formulering: *invitere til deltagelse i et fellesskap som verdsetter mangfold og respekterer ulikheter.*

3. Hovedmål – satsingsområder

Notatet er utydelig på hvordan en skal forstå forholdet mellom hovedmål og satsingsområder. De nåværende satsingsområdene *Diakoni, Kirkemusikk & kultur, Barn og unge, Gudstjenesteliv og Samisk kirkeliv* foreslås forlenget med fire nye år som kriterier for søknader til Opplysningsvesenets fond, mens hovedmålene «denne gang» knyttes til visjonsformuleringene *bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen som må «følges opp med noen få målbare arbeidsmål på hvert av feltene som konkretiseres med hva som skal ha prioritert kommende periode»* (side 6). Betyr dette at forlengelsen av de fem satsingsområdene bare gjelder for søknader til OVF?

Det foreslås en lang liste med hovedmål knyttet til visjonsformuleringene. Vi er usikre på hvilken funksjon listen har: Er den blindende for måldokument og årsplaner på de ulike nivåene i kirken, hver med sine konkretiseringer, eller er det en «menyliste», der det enkelte nivå velger ut «det som passer»? Vi mener forslaget er utydelig, og at det ikke er godt egnet som angivelse av satsingsområder for kommende periode. Et mulig alternativ er at de fem satsingsområdene (*Diakoni, Kirkemusikk & kultur, Barn og unge, Gudstjenesteliv og Samisk kirkeliv*) forlenges som konkretiseringer av visjonsformuleringene – og ikke bare som kriterier for tilskudd fra OVF, slik det ser ut nå.

4. Listen over hovedmålene

Vi legger ved et eget forslag til konkretiseringer av de fire visjonsordene. Her er det lagt vekt på korte strekpunkt under hvert visjonsord.

Dersom vi likevel skal gå inn på rekken av hovedmål, presistert som «hva det handler om» for 2015-2019, har vi noen kommentarer: I seg selv er dette i hovedsak gode konkretiseringer av visjonsformuleringene. Spørsmålet er imidlertid hvor spesifikke og konkrete disse hovedmålene bør være. I løpet av perioden, i 2017, er det for eksempel 500 år siden Luther startet reformasjonsarbeidet. Dette kunne eventuelt komme inn som et punkt under *Bekjennende* og som en understrekning av at kirken er en *evangelisk-luthersk* kirke. I tillegg til trosopplæring for barn og unge, og i luthersk tradisjon, foreslår vi en målsetting om trosopplæring for voksne («voksenkatekisme»). Samisk og døves kirkeliv bør synliggjøres blant momentene: «Samisk og døves kirkeliv skal være livskraftig og likeverdig, og samisk og døves språk og kultur skal ivaretas i gudstjenesteliv og trosopplæring.

Det tredje siste punktet i listen er svært omfattende og kan med fordel splittes opp til to punkt: «Kirken er en tydelig og konstruktiv aktør i den norske samfunnet og samarbeider godt både med myndigheter, ulike tros-og livssynssamfunn og det sivile samfunn for øvrig» og «Styrker satsingen på kirkemusikk og kultur i samarbeid med et bredt kulturliv».

5. Slagord

Vi støtter forslaget om å utvikle et slagord som «engasjerer, utfordrer, skaper entusiasme – kanskje stolthet, og som kan trykkes på ulike profilartikler». Utfordringen blir å finne slagord som appellerer til ulike aldre og målgrupper. Kanskje må en tenke flere alternative slagord som kan brukes i ulike sammenhenger.

6. Logo

I forbindelse med profileringssarbeid mener Oslo bispedømmeråd at det er viktig også å arbeide med ny logo.

7. Mål og resultatstyring

Som statlige virksomheter er Kirkerådet og bispedømmerådene forpliktet på mål og resultatstyring som grunnleggende styringsprinsipper. Vi ser at det er nødvendig og nyttig å innhente tall fra kirkens virksomhet og at *folkekirkeindikatorene* (antall døpte, konfirmerte, vielser, gravferder, medlemmer) sammen med oppslutning om trosopplæringstiltak og gudstjenesten forteller mye om utviklingen i folkekirken. Dette forteller imidlertid ikke om hvor mange mennesker som oppsøker kirkebygg og menighetshus på ulike aktiviteter gjennom alle årets 365 dager. Vi oppfordrer til å gjøre det mulig å rapportere også om dette. I Oslo bispedømme gjør Asker og Bærum prostier erfaringer med dette: De velger ut tre uker i året som måleuker, der alle menighetene dokumenterer det som skjer, og hvor mange som er innom på ulike aktiviteter/arrangementer, i løpet av disse ukene.

Alt som skjer i menighetene av liv og aktiviteter kan imidlertid ikke tallfestes, slik også notatet understreker. Dette er likevel sider som sier noe vesentlig om kirkens liv og utvikling. Vi oppfordrer derfor til å lete etter hvordan en kan synliggjøre det som ikke kan tallfestes, og til å finne måter å gjøre dette på.

Vi ønsker lykke til med det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen

Harald Hegstad
Leder av Oslo bispedømmeråd

Elise Sandnes e.f.
Stiftsdirektør

Jorun Elisabeth Berstad Weyde
Kirkefagsjef

Vedlegg

VEDLEGG til høringsuttalelse fra Oslo bispedømmeråd

Den norske kirke er:

Bekjennende er å

- utdype og fastholde kirkens bekjennelse gjennom gudstjeneste og teologiske arbeid
- forvente at kirkens medlemmer lar sine barn bli døpt og sammen med dem deltar i gudstjenestefeiring
- tilrettelegge for trosopplæring og forvente at alle døpte, barn, ungdom og voksne deltar i denne
- sikre kontinuitet og fornyelse i gudstjenestefeiringen
- møte ethvert menneske med respekt for hans eller hennes iboende verdighet.

Misjonerende er å

- være et troverdig vitne, i ord og gjerning, om Jesus, slik at mennesker kan komme til tro og bli hans etterfølgere
- delta i den offentlige samtale om tro, tanke og etikk
- samarbeide med det økumeniske fellesskap og andre kirkelige organisasjoner for å ivareta kirkens misjonsoppdrag

Tjenende er å

- møte ethvert menneske med tillit og omtanke
- arbeide for fred, rettferdighet, menneskerettigheter og vern om skaperverket – lokalt, nasjonalt og internasjonalt, i samarbeid med mennesker av god vilje
- bidra til å bygge gode lokalsamfunn, og samfunn der alle kan finne vern og trygghet, uavhengig av evner og ressurser
- inspirere til frivillig deltagelse og sikre gode arbeidsforhold for frivillige og ansatte

Åpen er å

- legge til rette for mangfold og respekt for ulikheter
- legge til rette for at mennesker i alle aldre kan møtes og gledes over hverandre
- sikre at samisk og døves kirkeliv, språk og kultur ivaretas i gudstjenesteliv og trosopplæring
- leve i dialog med mennesker som har annen tro eller livsanskuelse
- gi rom for varierte kulturuttrykk
- sikre kirkelig demokrati med reelle alternativer og like muligheter til innflytelse

DEN NORSKE KIRKE

Borg bispedømmeråd

Kirkerådet v/Svein Mathias Køhn

< ingen >

Dato: 01.11.2013

Vår ref: 13/546-3 PJB

Deres ref:

Høringsbrev - Visjonsdokument 2015 til 2019

Det vises til Kirkerådets brev av 1. okt. 2013 - Høring: Visjonsdokument til Den norske kirke 2015 - 2019. Svarfrist er satt til 12 nov. d.å.

Borg bispedømmeråd har i sitt møte 31. oktober 2013 behandlet saksdokumentet i sak 054/13 og vil uttale følgende:

Borg bispedømmeråd deler de momenter og synspunkter som fremkommer i innledningen til Kirkerådets høringsdokument. Videre gis det tilslutning til de kommentarer som følger av endringer i en fremtidig organisering og de økonomiske og administrative konsekvenser av disse. Omtalen av mål og resultatstyring og de krav som stilles til måloppnåelse for kirken som egen selvstendig virksomhet som mottar offentlige midler, støttes. Sammen med arbeidet med et visjonsdokument som skal og må holde fram det grunnleggende i kirkens oppdrag, er det viktig at Kirkerådet ser dette sammen med de organisatoriske endringer kirken står ovenfor. Derfor bør visjonsdokumentet løfte opp det som er kjernen og de prioriterte områdene i kirkens virksomhet slik at troen kan næres og styrkes.

Borg bispedømmeråd har følgende merknader til forslag til «Visjon og satsningsområder»:

Det er viktig at Den norske kirke viderefører intensjonen fra visjonsformuleringen fra 2008: Den norske kirke skal være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke. Likevel kan det være nødvendig å spisse formuleringene noe, spesielt sett i lys av Kirkemøtets vedtak av 2012 «Misjon til forandring - utfordringer fra Edinburgh 2010.

Kommentarer til enkeltformuleringer:

1. «Bekjennende»: Definisjonen til de enkelte visjonsbegrepene er uklar, det gjelder ikke minst definisjonen til «bekjennende» som beskrives slik: «dele og gi videre troen på den treenige Gud». Det bør arbeides for å finne andre ord enn «dele og gi videre» som kan beskrive og forklare visjonen «bekjennende». Formuleringene ligger veldig nært opp til undertekstene for «misjonerende». Slik formuleringen nå står, legges det først og fremst vekt på fellesskapet som deler og gir videre, og ikke et fellesskap som retter seg mot den treenige Gud for å styrkes og næres til tro og tjeneste. Et annet aspekt ved dette er at den bekjennende kirke lever i et lærende fellesskap i forholdet mellom og til Gud og

mennesker. Det bør overveies om dette momentet kan reflekteres inn under dette punktet.

2. «Misjonerende»: Her bør det arbeides for i sterkere grad å ivareta bredden i Kirkemøtets vedtak fra 2012 om misjon forstått som kirkens sendelse til verden. Det er mulig at forståelse av begrepet «vitne om Jesus», snevrer inn anliggendet som ligger i denne misjonsforståelsen, mer enn å åpne opp for større og bredere engasjement. Alternativt til begrepet misjonerende er derfor forkynnende. Dette vil korrespondere bedre med kirkemøtevedtaket - «misjon - til forandring» som da her vil framholde et viktig delaspekt ved misjonsforståelsen som kirkens hele sendelse.
3. «Tjenende»: Her er det ikke gjort endringer. Dette støttes.
4. «Åpen»: Forslaget til endring støttes.

Vision - «hva handler det om».

Visjonsdokumentet for Den norske må være anvendbart på alle nivå i kirken. Skal Kirkerådet og Kirkemøtet lykkes med dette, må arbeidet med dokumentet forankres i den kirkelige rådsstrukturen, blant ansatte samt andre aktører og interesser i kirken. Det bør derfor vurderes om Kirkemøtet skal utarbeide et visjonsdokument og strategidokument for Kirkemøtet og Kirkerådet i Den norske kirke og ikke for Den norske kirke generelt.

Kommentar til «hva handler det om»:

Hovedinnvendingen knytter seg til punktet «bekjennende» (jf. ovenfor). Her mener bispedømmerådet at konkretiseringen ikke er i samsvar med hva det vil si å være en bekjennende kirke. Det virker som forslaget prøver å innpasser viktige satsningsområder i dokumentet framfor å utfordre til hva det vil si å være en bekjennende kirke i vår tid.

Oppsettet slik det nå framstår, har uklare overganger mellom de forskjellige visjonsbegrepene og punktene under «hva handler det om». Dette bør tydeliggjøres.

Øvrige kommentarer: Det er positivt at Kirkerådet har iverksatt arbeidet med visjonsdokumentet for 2015 - 2019 og ønsker å høre bispedømmerådene. Det er uheldig at tidsfristen for høringen (12. november) ikke gjør det mulig å ha en bredere drøfting bl.a. i prostemøte, møte med fagforeningene, kirkeverger, blant de valgte råd i bispedømmet mv. som grunnlag for et bredere og grundigere saksfremlegg til bispedømmerådet og i høringssvaret til Kirkerådet. Det hadde bidratt til en sterkere forankring av et viktig arbeid før Kirkemøtets vedtak.

Med vennlig hilsen

Per Johan Bjerkeli e.f.
stiftsdirektør

Kopi: Øvrige bispedømmeråd

DEN NORSKE KIRKE

Hamar bispedømmeråd

Kirkerådet
Postboks 799 - Sentrum
0151 OSLO

Dato: 28.10.2013 Vår ref: 13/426-4 FKN

Deres ref:

Hørингssvar 2013 - Visjonsdokument for Den norske kirke 2015 -2019

Visjonsdokumentet for Den norske kirke skal holde frem en visjon av hvilken kirke vi ønsker å være. Dokumentet er sentralt for både Kirkemøtets, Kirkerådets og bispedømmerådenes virksomhet. Selv om Kirkemøtet ikke kan pålegge dette som føringer for menighetene, er det også ønskelig at visjonsdokumentet skal inspirere og gi retning til menighetenes arbeid lokalt. Det er derfor avgjørende for visjonens gjennomslagskraft at den kommuniserer inn i forskjellige kirkelige miljø.

Visjonsdokumentet må omtale kirkens medlemmer på en måte som regner med alle fullt ut. Formuleringer som søker å inkludere spesifikke grupper kan virke mot sin hensikt ved at de bygger opp en forståelse av et sentrum og en periferi i kirken.

Mange av tekstene er svært ordrike med begrep som har overlappende betydning. Noen formuleringer kan gi assosiasjoner til en overfylt middagsrett hvor alle ingredienser må med for at resultatet skal bli best mulig. Inntrykket blir det motsatte hvor det ene begrepet overdøver det andre i å få frem omtrent det samme. Teksten bør bruke enklere formuleringer for at den skal fungere som visjon. Visjonen bør være informativ og lett å huske. Visjonen bør tydeligere få frem hva vi ønsker som kirke.

Deler av teksten mangler preg av visjon. Mer enn å skape oppslutning virker det som om teksten er formet for å gi hjemmel for en bestemt aktivitet innen et område. Dette ivaretas best av andre styringsdokument i kirken.

Formuleringen 'I Kristus, nær livet' foreslås nå tatt ut av visjonsdokumentet. Kirkerådet ber om forslag til et nytt slogan som folk kan knytte til Den norske kirke. Svenska kyrkan har brukt følgende formulering: 'En kyrka – många ansikten'. Hamar bispedømmeråd mener at dette uttrykket på en god måte beskriver Den norske kirke. Dette vil være et slagord som kommuniserer med bredden av medlemmene i kirken. Det vil kunne vekke både gjenkjennelse og tilhørighet.

Forslag til slagord:
'Én kirke – mange ansikter'

Kommentar til ‘Den norske kirke – en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke’:

En kirke som er bekjennende, tjenende og åpen vil samtidig være misjonerende. Misjonerende er en integrert del av disse begrepene. Vi ser denne integrasjonen tydelig hvor teksten under ‘bekjennende’ sier ‘dele og gi videre troen på Den treenige Gud’. Dette har samme betydning som teksten under ‘misjonerende’ som sier ‘vitne om Jesus Kristus lokalt og globalt’. Misjon ivaretas videre i visjonen ved at den nevnes spesielt under ‘Hva det handler om’.

En overskrift med tre samlende begrep vil være kortere og lettere å huske enn dagens overskrift med fire begrep. En slik overskrift er bedre retorisk. Med tre begrep fremstår overskriften som sammenhengende og komplett.

Forslag til tekst:

‘Den norske kirke – en bekjennende, tjenende og åpen folkekirke’

Overskriften sier en bekjennende folkekirke, en tjenende folkekirke og en åpen folkekirke. Folkekirke og innholdet vi knytter til dette begrepet kan komme noe bak i bevisstheten ettersom det ikke blir nevnt i den videre utleggingen av visjonen. Hamar bispedømmeråd forutsetter at folkekirke innholdsmessig er ivaretatt under hvert av begrepene selv om ‘folkekirken’ ikke er nevnt eksplisitt videre i teksten.

Kommentar til tekst under ‘bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen’:

Den norske kirke er en evangelisk luthersk kirke. Ingen stiller spørsmål ved dette, heller ikke etter skillet mellom stat og kirke. Dette står allerede i kirkens bekjennelsesskrifter. Det er derfor ikke nødvendig å presse dette inn i kirkens visjon.

‘Bekjennende’ kan knyttes til gudstjenestefeiringen og ritualene. Gjennom disse viser kirkens medlemmer tydeligst sin tilhørighet. Det bør være en sentral visjon at vi fortsatt ønsker å være en kirke folk søker til ved årets høytider og livets markeringer.

Forslag til tekst under ‘bekjennende’:

‘deler evangeliet med alle og samles i troen på den treenige Gud.’

Teksten under ‘tjenende’ er svært ordrik og bør kortes ned.

Forslag til tekst under ‘tjenende’:

‘har omsorg og kjærlighet for medmennesker og skaperverket.’

Under overskriften ‘åpen’ er det mange gjentagelser. Mangfold kan også inkludere likestilling og ulikheter. Graderingen av deltagelse er ikke nødvendig i et visjonsdokument. Graderinger og kvantifiseringer hører mer hjemme blant indikatorene.

Forslag til tekst under ‘åpen’:

‘er tilgjengelig med rom for deltagelse og mangfold.’

Kommentarer til tekster under ‘Hva det handler om’:

a. Bekjennende

1. ‘gir et tydelig evangelisk vitnesbyrd...’ Graderingen ‘tydelig’ er ikke nødvendig. Ordet ‘vitnesbyrd’ er gammeldags og kommuniserer ikke innen alle kretser av kirken.

Forslag til tekst:

‘Kirken formidler evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling for alle mennesker.’

2. ‘Alle døpte 0 – 18 år får tilbud om trosopplæring’ er ikke en visjonær tekst. Dette er mer en arbeidsbeskrivelse som er enkel å huke av på en liste av oppgaver. Trosopplæring som metode tas med i andre deler av kirkens måldokument og indikatorer. Dette punktet slås sammen med neste punkt.
3. ‘Aldersgruppen 18-30...’ Teksten blir unødvendig spesifikk med begrep som har overlappende betydning. Eventuell videre spesifisering av denne aldersgruppen kan tas inn i kirkens måldokument og indikatorer.

Forslag til tekst:

‘Barn og unge finner tilhørighet til kirken og erfarer at kirken er livsnær, relevant og tilgjengelig’

4. En eventuell innfrielse av forventningen som knyttes til deltagelsen i gudstjenestene er et resultat av om gudstjenester og kirkelige handlinger holdes der hvor mennesker bor, og om disse gir tilhørighet og hjelp til kristenlivstolkning. Kvantifisering av deltagelse kan med fordel legges til kirkens resultatmål og indikatorer.

Forslag til tekst:

‘Gudstjenester og kirkelige handlinger holdes regelmessig i alle lokalsamfunn over hele landet, og gir mennesker hjelp til kristenlivstolkning’

5. Ingen alternative forslag til tekst om samisk kirkeliv.
6. Dåpen som kirkelig handling er ivaretatt under punkt 4.
7. ‘Evangeliet forkynnes i ord og gjerning...’ sier ikke mer enn første punkt. ‘Kirken gir et tydelig evangelisk vitnesbyrd...’ . Dette punktet reformuleres sammen med pkt 1 og pkt 8.
8. ‘Kirkens misjonsoppdrag realiseres...’ virker å være ment å skulle ivareta avtalen bak Samarbeid Menighet og Misjon. Visjonen bør gå bakenfor metoden å organisere arbeidet vårt på. Den økumeniske dimensjonen er aktuell innenfor flere av områdene i visjonen, og hører derfor ikke bare hjemme under misjon.

Forslag til tekst:

‘Misjon er en integrert del av menighetsarbeidet’

b. Tjenende

9. 'Gjennom menigheter og institusjoner...' Dette er en svært ordrik setning som mister kraft etter hvert som gode ord blir lagt til. Denne teksten slås sammen med teksten under pkt 10 som omtaler samme område som pkt 9.

Forslag til tekst:

'Kirken møter mennesker med nestekjærlighet og fremmer menneskeverd og likeverd'

10. 'menneskeverd, likeverd, menneskerettigheter' har overlappende betydning. Visjonen bør ikke være uttrykt negativt slik som her. Skaperverket overføres til neste visjon.

11. 'Evangeliets frigjørende budskap...'

Forslag til tekst:

'Kirken arbeider for fred, rettferdighet og vern om skaperverket.'

12. 'Kirken inspirerer til deltagelse i det kirkelige arbeidet...'

Forslag til tekst:

'Kirken inspirerer til deltagelse, og sørger for gode og meningsfylte arbeidsforhold for frivillige og ansatte'

c. Åpen

13. 'Mennesker i alle aldre og livssituasjoner gis...' Denne setningen gir næring til en forståelse av at fellesskapet kan være noe annet enn de menneskene som denne visjonen er ment å ivareta.

Forslag til tekst:

'Kirken er et åpent og inkluderende fellesskap'

14. 'Kirken er en tydelig og konstruktiv aktør...' Setningen kan med fordel forkortes uten å miste innhold.

Forslag til tekst:

'Kirken bidrar til å skape et godt samfunn i samarbeid med myndigheter og organisasjoner'

15. Siden forslag til alternativ tekst ovenfor fjernet økumenikk fra misjon med den begrunnelse at økumenisk samarbeid er relevant for en rekke områder i kirken tas dette inn i et eget punkt sammen med religionsdialog.

Forslag til tekst:

'Kirken samarbeider med andre kirkesamfunn, og er i dialog med andre religioner og livssyn lokalt, nasjonalt og globalt'

16. 'Kirkens strukturer og demokratiske ordninger...' Dette bør uttrykkes enklere. Formuleringer som kan legitimere relativisering av demokratiske prinsipper begrunnet i forståelse av oppdrag og tjeneste bør unngås.

Forslag til tekst:

'Kirken er organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier'

Hamar bispedømmeråds forslag til visjon for Den norske kirke

'Én kirke – mange ansikter'

Den norske kirke - En bekjennende, tjenende og åpen folkekirke

Bekjennende *deler evangeliet med alle og samles i troen på den treenige Gud*
Tjenende *har omsorg og kjærlighet for medmennesker og skaperverket*
Åpen *er tilgjengelig med rom for deltagelse og mangfold*

Bekjennende:

1. Kirken formidler evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling for alle mennesker
2. Barn og unge finner tilhørighet til kirken, og erfarer at kirken er livsnær, relevant og tilgjengelig
3. Gudstjenester og kirkelige handlinger holdes regelmessig i alle lokalsamfunn over hele landet, og gir mennesker hjelp til kristen livstolkning
4. Samisk kirkeliv er livskraftig og likeverdig og samisk språk og kultur ivaretas i gudstjenesteliv og trosopplæring.
5. Misjon er en integrert del av menighetsarbeidet.

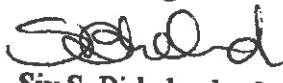
Tjenende:

6. Kirken møter mennesker med nestekjærlighet, og fremmer menneskeverd og likeverd
7. Kirken arbeider for fred, rettferdighet og vern om skaperverket
8. Kirken inspirerer til deltagelse, og sørger for gode og meningsfylte arbeidsforhold for frivillige og ansatte

Åpen:

9. Kirken er et åpent og inkluderende fellesskap
10. Kirken bidrar til å skape et godt samfunn i samarbeid med myndigheter og organisasjoner
11. Kirken samarbeider med andre kirkesamfunn, og er i dialog med andre religioner og livssyn lokalt, nasjonalt og globalt
12. Kirken er organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier

Med vennlig hilsen

Siv S. Birkeland e.f.
stiftsdirektør

Freddy Knutsen
kirkefagsjef
Direkte innvalg: 62 55 03 53

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Dato: 12.11.2013

Vår ref: 13/607-3 HER

Deres ref:

Høringssvar. Visjonsdokument for Den norske kirke 2015-2019

Innledning

Kirkerådets forslag til visjonsdokument 2015-2019 er en lettare revisjon av dokument vedtatt for perioden 2009-2014.

Generell betraktnng

Begrunnelsen om å videreføre nåværende visjon er at man ikke ønsker nye prosesser i en tid med svært mange endringer i kirken. Det er en klok tanke. Siden forslag til nytt visjonsdokument inneholder få endringer kan en vurdere å videreføre strategidokument for 2009-2014 uten endringer. Så kan saken tas opp i neste runde, med sikte på å skape et nytt og bedre visjonsdokument for Den norske kirke. Det er flere grunner til dette;

Visjonsdokumentet oppleves ordrikt. Det er mer beskrivende enn visjonært. De 4 hovedpunktene – 4 adjektiver – er riktige og gode formuleringer, men bidrar i liten grad til å skape begeistring og fornyelse for menighetslivet i Den norske kirke.

Ideen om å skape et «sloagan» for Den norske kirke er god, men vanskelig. Dersom man lykkes kan et slagord virke samlende og inspirerende, som Nokias «Connecting people» eller sjømannskirkens «et hjem borte fra hjemme». Svenske kyrkans «En kyrka – många ansikten» er eksempel på slagord som virker intetsigende. Vårt eget motto kommuniserer heller ikke særlig godt og formuleringen «I Kristus – nær livet» tas av den grunn ut av visjonsdokumentet. En vender tilbake til formulering fra 1994. Det er i seg selv beskrivende for hvordan arbeidet med å skape et visjonsdokument for Den norske kirke har lykkes.

De enkelte punkter

Vi er en evangelisk luthers kirke. Dette faktum trenger ikke presses inn i en visjonstekst. Ei heller at vi er bekjennende . Hva forteller det utad, annet enn at vi – som andre kirker – har et læregrunnlag; for oss uttrykt gjennom den lutherske og oldkirkelege bekjennelse.

Det er for mye tekst under hvert av de fire ordene. Det burde holde med en enkelt setning. Eks: det holder å si, under «misjonerende» at vi vil «vitne om Jesus lokalt og globalt.» Tilsvarende kan man kutte ned under «tjenende» ved å si: «vise omsorg og kjærlighet for mennesker og natur».

Det er unødvendig skrive at man både vil «dele og gi videre». Det er to sider av samme sak.

Konklusjon

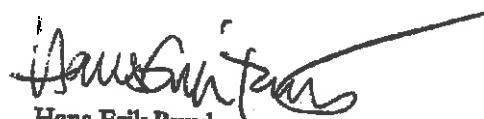
Et visjonsdokument skal ikke si alt, men løfte fram en ide/tanke med sikte på å skape begeistring og engasjement. Si det spenstig og folkelig. Vi anbefaler at det på sikt settes i gang en prosess med å skape et visjonsdokument som får til dette. Kanskje kunne man bruke reformasjonsjubileet 2017 som inspirasjonskilde for videre arbeid med å tegne en visjon for Den norske kirke. Hva er det beste fra reformasjonen – av teologisk innhold og virkning – som kunne «blankpasses» og re-defineres inn en vår tid?

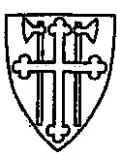
Inntil videre anbefaler vi å videreføre nåværende visjonsdokument, uten endringer.

Dersom man ønsker en revisjon av visjonsdokumentet anbefales følgende:
Kutt tekst. Sats på enkle formuleringer.

Med vennlig hilsen

Rolf Simeon Andersen
stiftsdirektør

Hans Erik Ruud
seksjonsleder
Direkte innvalg: 33354325

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

< ingen >

Dato: 11.11.2013

Vår ref: 13/4-37 TSH

Deres ref:

Høringsbrev - Visjonsdokument 2015 til 2019

Det vises til Kirkerådets brev av 1. okt. 2013 - Høring: Visjonsdokument til Den norske kirke 2015 - 2019.

Agder og Telemark bispedømmeråd slutter seg til de synspunkter som framkommer i innledningen til Kirkerådets høringsdokument, og kommentarene til endringer i ansvaret for fastsettelse av mål for Den norske kirke som følge av grunnlovsendringer m.v.

I arbeidet med visjonsdokumentet er det viktig å holde fram det grunnleggende i kirkens oppdrag, og sette dette inn i en sammenheng med de store omstillingene Den norske kirke nå er inne i. Agder og Telemark bispedømmeråd er i den sammenheng opptatt av at Kirkens oppdrag fortsatt må prioriteres høyt, slik at det ikke kommer i skyggen av alt utrednings- og omstillingsarbeidet som nå skjer i samband med etablering av Den norske kirke som et selvstendig rettssubjekt.

Agder og Telemark bispedømmeråd har følgende merknader til forslag til forslag til Visjon og satsninger for fremtiden:

Vi er enige i en videreføring av visjonsformuleringen om at: Den norske kirke skal være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke. Dette beskriver på en kortfattet og presis måte det helt sentrale i kirkens oppdrag. Likevel er det nødvendig med undertekster til disse fire kjernebegrepene, slik som det nå legges opp til.

Våre kommentarer til undertekstene er som følger:

Bekjennende: Agder og Telemark bispedømmeråd er enig i kommentarene fra Borg bispedømmeråd til denne underteksten hvor det heter:

Definisjonen til de enkelte visjonsbegrepene er uklar, det gjelder ikke minst definisjonen til «bekjennende» som beskrives slik: «dele og gi videre troen på den treenige Gud». Det bør arbeides for å finne andre ord enn «dele og gi videre» som kan beskrive og forklare visjonen «bekjennende». Formuleringene ligger veldig nært opp til undertekstene for «misjonerende». Slik formuleringen nå står, legges det først og fremst vekt på fellesskapet som deler og gir videre, og ikke et fellesskap som retter seg mot den treenige Gud for å styrkes og næres til tro og tjeneste. Et annet aspekt ved dette er at den bekjennende kirke lever i et lærende fellesskap i

forholdet mellom og til Gud og mennesker. Det bør overveies om dette momentet kan reflekteres inn under dette punktet.

I tillegg vil framholde at i en beskrivelse av den bekjennende kirke, bør også lovsangs- og tilbedelsesaspektet reflekteres. For øvrig mener vi at begrepet *den ene og treenige* *Gud* er mer korrekt enn betegnelsen slik den framkommer i nevnte undertekst.

Agder og Telemark bispedømmeråd har ingen kommentarer til underteksten under **Misjonerende og Tjenende**.

Åpen har underteksten «Fremme høy deltagelse med mangfold, likestilling og respekt for ulikheter.»

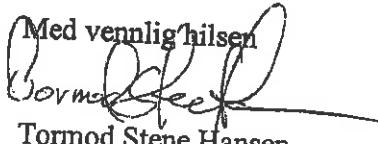
Begrepet *høy deltagelse* fokuserer først og fremst kvantitet. Som kirke er også kvaliteten på våre samværssformer og fellesskap en viktig faktor. Vi ber om at det vurderes om ordet *høy* kan utelates eller erstattes. Det er positivt at likestilling er kommet inn, men kanskje ordet likeverd er like godt. Vi er usikre på om begrepene *mangfold* og *respekt for ulikheter* er overlappende og bør sees på nytt. Et forslag kunne være: *Fremme deltagelse med mangfold, likeverd og respekt for hverandre*.

Under overskriften «Hva handler det om» har Kirkerådet gjort et forsøk på å utpeke målområder og målgrupper for hvert enkelt kjerneord. Denne konkretiseringen dekker bare delvis innholdet av kjernebegrepene og er derfor ikke utfyllende og komplette. En slik konkretisering kan derfor føre til målforskyvning og derigjennom bidra til at de som skal bruke visjonsdokumentet som et verktøy flytter fokus i forhold til kjernebegrepene i visjonen. Agder og Telemark bispedømmeråd vil derfor foreslå at «Hva handler det om» tas ut av visjonsdokumentet og at det heller utarbeides satsingsområder for virksomheten basert på de plandokumenter Kirkemøtet tidligere har vedtatt, jfr. plan for trosopplæring, plan for diakoni m.v.

Dersom man velger å la innholdet i «Hva handler det om» bli stående, bør formuleringene få en vesentlig omarbeiding. Eksempelvis mener vi at formuleringen «formidles slik at makthaverne utfordres» kommuniserer dårlig.

Avslutningsvis vil Agder og Telemark uttrykke at det er uheldig at Kirkerådet gir korte svarfrister på sine høringer. Denne saken har det ikke vært mulig å legge fram for bispedømmerådet til ordinær behandling. Det svekker både forankringen av visjonsdokumentet og kvaliteten på høringssvaret.

Med vennlig hilsen

Tormod Stene Hansen
stiftsdirektør
e.f.

Kirkerrådet

HØRINGSVAR PÅ VISJONSDOKUMENTET

Oversikt over mine viktigste innspill til visjonsdokument for Den norske kirke, etter å ha konferert med egen stab:

Visjonsformuleringen

Under «Åpen» fokuserer man på mangfold:

«Åpen, ved å utvikle fellesskap som verdsetter mangfold og respekterer ulikheter.» Her burde det etter vært sagt noe om det å være RELEVANTE og det å være INVITERENDE.

Konkret forslag:

Beholder formuleringen «utvikle fellesskap»

Formulerer noe på «relevant»

Formulerer noe på «inviterende»

Dette med mangfold er selvsagt meget viktig, men dette perspektivet trenger ikke få hele plassen på ordet «Åpen», det kan kortes ned.

Kirken presenteres som en åpen, evangelisk-luthersk folkekirke,- men det sies ingen steder noe om hva som er medlemskriteriet i en slik folkekirke. Bør det synliggjøres/innarbeides i slike overbyggende formuleringer at dåpen er grunnlaget for medlemskap?

Under «Tjenende»: Begrepet «menneskeverd» kunne vært brukt/synliggjort her. Vi må bestrebe oss på å bruke begrepet og fylle det med innhold enda tydeligere i vår tid.

Konkret forslag:

Det kunne stå: «vise omsorg gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, kamp for menneskeverd og rettferdighet, og vern om skaperverket

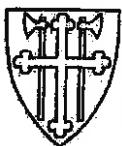
På side 3 henvises det til vedtak fra 2008, hvor «kirkemusikk og kultur» ble løftet fram ved at det var et av 5 sentrale satsingsområder. Gjennom det fokus dette fagfeltet har hatt er det blant annet gjennom tall og statistikk synliggjort hvilken betydelig *kulturarena* kirkene våre er. Menighetene har også fått en større forståelse for muligheten som ligger i bruken av ulike kulturuttrykk. Et annet viktig moment som er styrket i denne perioden er bevisstheten om at kirken selv er en betydelig *kulturaktør* også gjennom sine bygg, egne aktiviteter og arrangement. Dette har vært en del av hele kirkens historie; kirken har skapt kunst, bestilt kunstverk og forvaltet ulike kunstuttrykk. Det er sterkt å anbefale at satsingsområdet «Kirkemusikk og kultur» videreføres som eget satsingsområde.

Forslaget til tekst:

Kultur er i forslaget til ny visjon nevnt under «ÅPEN» med formuleringen: «Kirken er en tydelig og konstruktiv aktør i det norske samfunnsliv og samarbeider godt...med...et bredt kulturliv...»

Andre innspill til formuleringer:

1. Høringsdokumentet s.3 øverst: Her redegjøres det for planer Kirkemøtet har behandlet i den strategiperioden som nå løper ut, og som knytter seg til de vedtatte satsingsområdene. For kommende strategiperiode (2015-19) kunne jeg ønsket at Kirkemøtevedtaket i sak KM 9/12 «Likeverd, inkludering og tilrettelegging. Mennesker med utviklingshemming i Den norske kirke» ble løftet enda tydeligere opp som et uttalt anliggende for alle de fem satsingsområdene (som synes å bli videreført). KM 9/12 bygger på Kirkerådets uttalelse KR 57/2009 «Den norske kirkes betjening av mennesker med utviklingshemming. Likeverd, inkludering og tilrettelegging», og ber om at denne uttalelsen legges til grunn for arbeidet i lokalmenigheten, og at dette området synliggjøres i menighetenes og bispedømmenes planer og rapporter».
2. Høringsdokumentet s.4 fra nest siste avsnitt: »de siste årene har det vært økt vekt på mål- og resultatstyring..» osv. : Det er positivt at det i disse avsnittene reflekteres rundt utfordringene knyttet til tallmessige/allmenngyldige resultatindikatorer i et trossamfunn. Når «kirken selv» /Kirkerådet skal overta mer av arbeidet med dette, er det et klart uttrykt ønske fra vår stab at KR kan bidra til en grundig samtale innad i kirken om hva det er saksvarende å måles på, og hvordan vi kan jobbe enda mer med «kvalitative mål» som ikke så lett kan tallfestes.
3. Høringsdokumentet s.9 (el.7): Hva det handler om (hovedmålene): Første rubrikk under «Åpen»: ...»Mennesker i alle aldre osv.» : Her vil vi ønske å presisere inn en formulering fra KM 9/12: «uavhengig av funksjonsevne og livssituasjon». Derfor kunne det stå: «Mennesker i alle aldre gis likeverdige muligheter til å være en del av kirkens åpne og inkluderende fellesskap, uavhengig av funksjonsevne og livssituasjon».
4. Høringsdokumentet s.6: Kriterier for tilskudd (satsningsområdene): Disse forlenges jo, på samme måte som hovedmålene gjør det. Det jeg tror vi kan streve med i arbeidet videre er hvordan vi skal «skrue sammen» de fem satsningsområdene med visjonsoppstillingen slik den framstår på s.9. Må det tenkes slik at mest mulig av visjon og hovedmål (s.9) skal bakes inn i hvert av satsningsområdene? S.6 sier vel at det er visjonsformuleringene som skal gi arbeidsmål, - med det som utgangspunkt må vi vel kunne tenke på kvalitative/innholdsmessige resultatmål i tillegg til rent tallmessige?

DEN NORSKE KYRKJA

Bjørgvin bispedømeråd

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Dato: 21.11.2013

Vår ref: 13/305-3 SNAE

Dykkar ref:

Haring - Visjonsdokument for Den norske kirke 2015 - 2019

Bjørgvin bispedømeråd handsama saka i møte 12.11.2013 med saksnummer BBDR-092/13.

Høyringssvar:

I høyringsdokumentet legg Kyrkjerådet opp til kontinuitet i visjonsdokumentet i tider med mange endringar i kyrkja. I forslaget er endringane i visjonsdokumentet desse:

1. Ein tek bort spissinga eller slagordet «I Kristus - nær livet».
2. Ein tek bort «ved å» i starten av utdjupinga av dei fire kjerneorda.
3. Ein legg til formuleringa «som en evangelisk-luthersk kirke» under kjerneordet «bekjennende».
4. Ein tek bort «utvikle fellesskap» under kjerneordet «åpen», og legg til «fremme høy deltagelse» og «likestilling». Ein skriv om formuleringane om «mangfold» og «respekterer ulikheter».
5. Ein legg til «Hva det handler om», 16 punkt med basis i kjerneorda i visjonen. Desse kjem truleg i staden for 15 punkt under overskrift: «Saman vil vi» i det noverande visjonsdokumentet (ikkje nemnt i høyringspapira).

Til punkt 1: Fjerninga vert grunngjeven ved at uttrykket «for mange har virket for internt» og at «det har vist seg at den ikke har kommunisert godt nok». Her saknar vi dokumentasjon.

Punkt 4 og 5 vil vi komme tilbake til.

Visjonsdokumentet skal vere eigna til å navigere etter. Det handlar om at kyrkja skal vite kvarfor ho eksisterer, kven ho er til for, kvar ho skal og korleis vi veit at vi er framme. Visjonen skal vere eigna til å motivere folket til innsats og gi mening og samanheng i arbeidet.

Det kjem ikkje heilt klart fram i dokumentet kva som er visjonen og kva som er utdjupinga av den. Ei tydlegare definering og grenseoppgang mellom kva i dokumentet som er visjon, slagord, verdiar, målsetjingar og strategiar ville gi eit klarare visjonsdokument.

Som visjon er «Den norske kyrkje – en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke» for kort til å seie noko om kvar ein vil. Som slagord er uttrykket litt langt. Tek ein med utdjupinga av kjerneorda (verdiane), vert visjonen ordrik. Visjonssetninga og utdjupinga av kjerneorda introduserer kva ein er, skal vere eller skal gjere, og ikkje kvar ein vil.

Kjerneorda overlappar på innhald. Uttrykka «dele...troen», «gi videre...troen» og «vitne» er ganske like. Dei to første orda står under kjerneordet «bekjennende» det siste under «misjonerende». «Inkluderende fellesskap» ser ut for å ha mange likskapar med «mangfold, likestilling og respekt for ulikhet». Det synes vere trøng for å sjå nærmare på dei fire verdiorda og utdjupinga av dei.

Kyrkja treng eit felles, samlande og overordna mål som kan formulerast i ein tydeleg visjon, og klare verdiar med synleggjering av korleis ein set verdiane ut i praksis når ein skal arbeide for å nå visjonen. Det handlar om kva strategiar og vegval som kan føre oss dit vi vil. Det er viktig å kunne sjå ein klar og tydeleg samanheng mellom det som blir gjort i det daglege i den einskilde kyrkjelyd og visjonsdokumentet.

I 2008 vart det vedteke fem satsingsområder som blei lagt inn i strategidokumentet og som igjen førte til åtte planar/reformer. Desse satsingsområda er tenkt ført vidare. Det er viktig at ein kan sjå klare og naturlege liner frå visjonsdokumentet til satsingsområder og strategidokument. Vi meiner at linene er noko uklare i det noverande dokumentet 2009-2014, og at dei kan gjerast klarare i det komande dokumentet (2015-2019).

At ein satsa så mykje på så mange områder kravde og krev fortsatt mykje tid og ressursar frå tilsette og uløna medarbeidarar, tilbakemeldingane frå kyrkjelydane er at belastinga er høg. At ein vil så mykje, og så mykje ulikt på ein gong, gjer sjansen større for å misslukkas med det som var intensjonen bak den einskilde plan eller reform.

I nåverande visjonsdokument har ein femten punkt om «Saman vil vi». Her står det kva vi som kyrkje vil eller skal gjere. I høyringsdokumentet er desse femten punkta gjort om til seksten setningar med ei anna form og eit anna innhald enn før. Punkta vert no kalla hovudmål og har overskrifta «Hva det handler om». Dei er sett opp på sida av kjerneorda – men det kjem ikkje fram kva for eit av kjerneorda det enkelte punktet har med å gjere. Setningane er nå hovudsakleg forma som eit bilet av ei ideell framtid, altså som visjonar – og gir kyrkja noko å strekkja seg etter.

Uttrykket «høy deltagelse» treng nærmare utdjuping for å gi mening i samanhengen.

I høyringsdokumentet står det at ein legg opp til å utvikle eit slagord kommunikasjonsfagleg. Erfaringa frå arbeidet med høyringa i Bjørgvin er at det ligg mykje engasjement i det å formulere gode slagord, og at ein lokalt gjerne vil komme med forslag i det arbeidet. Det er viktig at prosessen med å utvikle eit slagord vert god, og at resultatet kan fungere godt også for oss i Bjørgvin.

Noko anna som har komme fram i handsaminga i Bjørgvin er at ein må tenkje på tidsperioden som ligg føre oss, og vurdere om det er særskilde ting som er viktige nok til at dei bør nemnast i visjonsdokumentet. Reformasjonsjubileet i 2017 er nok det.

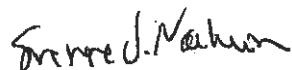
Oppsummering:

Bjørgvin bispedøme ønskjer ein tydlegare retning i hovudvisjonen, klarare definisjon av kjerneorda, ein klar samanheng i visjonsdokumentet, og mellom visjonsdokumentet og strategi. Vi ønskjer at ein vurderer om Reformasjonsjubileet i 2017 bør nemnast i dokumentet, og vi vil at prosessen rundt utarbeiding av slagord er inkluderande og at kyrkja sine organ er inkludert.

Med helsing

Jan Ove Fjellveit e.f.
stiftsdirektør

Sverre Johan Nærheim
rådgjevar undervisning

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømeråd

Møre biskop

Kyrkjerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Dato: 09.11.2013

Vår ref: 13/497-6 PIH

Dykkar ref:

Høyringssvar - Visjonsdokument for Den norske kyrkja 2015-2019

Møre bispedømeråd handsama høyringa i sak 087/13.
Møre biskop og bispedømerådet gir felles høyringssvar.

Til spissinga «I Kristus – nær livet»

Med sju mot ei stemme uttalar Møre bispedømeråd at spissinga har fungert godt og ønskjer difor at heile spissinga blir ført vidare for perioden 2015-2019. Subsidiært ønskjer bispedømerådet at «I Kristus» blir ført vidare.

Møre bispedømeråd har sidan september 2011 nytta spissinga «I Kristus – nær livet» i visjonsdokument for Møre bispedøme og viser til undertittelen for Møre «Rause fellesskap som utfordrar til tru og teneste gjennom ...». Undertittelen blir vidareført i rammene av fem kyrkjevindauge for fem hovudsatsingsområde: Gudsteneste, Kyrkjemusikk og Kultur, Misjon, Diakoni, Trusoplæring. I kvart av dei fem vindauga er det formulert tre prioriterte arbeidsfelt for Møre. Visjonsdokumentet har vore samlande for Møre bispedøme og har fått brei tilslutning.

Møre bispedømeråd utfordrar Kyrkjerådet til å utforme ein grafisk presentasjon som gir god oversikt over både spissing, visjonsformulering, kjerneord med utdjuping og hovudmål.

Bispedømerådet gir si tilslutning til at hovudmåla («Hva det handler om») denne gang blir knytt til visjonsformuleringa: - Ei vedkjennande, misjonerande, tenande og folkekirkje. Sjå kommentar under til kjerneordet «Open».

Vidareføring av dei samlande og sentrale satsingsområda Diakoni, Kyrkjemusikk og kultur, Born og unge, Gudstenesteliv og Samisk kyrkjeliv får òg støtte med grunnlag i den grunngjeving som er gitt.

Til utdjupinga av kjerneorda i visjonsformuleringa

Bispedømerådet støttar vidareføring av kjerneorda «Vedkjennande, Misjonerande, Tenande». Støtte får òg presiseringa at Den norske kyrkja er evangelisk-luthersk. Kjerneordet «Open» får ikkje støtte.

Utdjupinga av dei tre første kjerneorda nyttar aktive relasjonsverb:

Bekjennende: «dele og gi videre troen».

Misjonerende: «vitne om J.Kr. lokalt og globalt».

Tjenende: «vise omsorg gjennom ...».

Utdjupinga av kjerneordet «Åpen» nyttar eit administrativt og politisk språk.

Åpen: «fremme høy deltagelse med mangfold, likestilling, respekt for ...».

Setninga kan tolkast som eit uttrykk for det politisk korrekte, meir enn eit uttrykk for den inkluderande og samlande folkekirkja.

Bispedømerådet foreslår difor å endre kjerneordet frå «Åpen» til «Inkluderande». Eit aktivt relasjonsverb kan også nyttast i denne samanheng, til dømes: «invitere» som framhevar hovudpoenget i staden for det politisk korrekte.

Bispedømerådet sitt forslag blir då:

Inkluderande: «fremme høy deltagelse ved å invitere til åpent og inkluderende samarbeid og fellesskap».

Til kjerneordet **Vedkjennande**

Bispedømerådet saknar meir fokus på vaksenopplæring. Det vert tydeleg uttalt at alle døypte frå 0-18 skal få tilbod om trusopplæring og at ein skal satse på aldersgruppa 18-30 år. Vi stiller oss undrande til at ein ikkje har meir fokus på vaksne folk i visjonsdokumentet. Fokuset på denne gruppa har vore fråverande i mange år og vi er redd for at dette går ut over den åndelege utviklinga/det åndelege livet innanfor gruppa. Det vil være synd for dei som hører til gruppa, men også for den heilskafelege tenkinga innanfor Den norske kyrkja. Vi treng vaksne personar inn i arbeidet med trusopplæringa. Alt heng saman og dersom ein har einsidig fokus på berre nokre aldersgrupper kan resultatet bli at desse gruppene også vert skadelidande.

Bispedømerådet utfordrar Kyrkjerådet til å formulere eit hovudmål som inspirerer vaksne til engasjement i dei kyrkjelege reformane, kyrkjelydsbygging og samling om ord og sakrament.

Bispedømerådet peikar også på behovet for eit hovudmål som fornyar bruken av salmeskatten - eitt grunnleggande elementa i kristent fellesskap og personleg andaktsliv.

Til kjerneordet **Misjonerande**

Misjon er *på same tid* kyrkja sitt hovedoppdrag og eit særskilt aspekt ved dette oppdraget. (jf. KM07/12). Følgjeleg er det både rett og naturleg at misjon er ein tydeleg og spesifisert del av visjonen for Dnk, sjølv om det misjonale perspektivet også ligg bak kyrkja sitt oppdrag som eit heile og kan finnast igjen i dei andre perspektiva som blir løfta fram i visjonen (vedkjennande, tenande og inkluderande.). Å argumentere for å fjerne det spesifiserte misjonale perspektivet på grunnlag av at «misjonerande» er ein integrert del av dei andre omgrepa i eit holistisk misjonsperspektiv, synes ikkje å vere i samsvar med Dnk sitt misjonssyn slik det ligg til grunn for f.eks. KM 07/2012 (jf. f.eks. saksutgreiinga, pkt. 6.1).

Dersom Dnk inkluderer misjon i sin visjon, er det også naturleg at misjon (primært på grunnlag av sitt spesielle aspekt, jf. over.) blir inkludert i satsingsområder og hovudmål for Dnk. Det er behov for å arbeide meir med samanhengen mellom fornya visjon for Dnk og Kyrkjemøtet sitt fokus på misjon i utforming av satsingsområder og hovudmål for Dnk.

Kommentar til hovudmåla (Hva det handler om) pkt. 8:

Sjølv om det kanskje ikkje er tilstikta, kan avsnittet gi inntrykk av at det er misjons- og diakoniorisasjonane som skal ta vare på misjonsoppdraget i Dnk. Sjølv om dette punktet gir god forankring for SMM-samarbeidet, er nettopp integrering av misjon i kyrkjelydslivet i Dnk eit av hovudpoenga med samarbeidet (jf. f.eks. SMM sin visjon om «Misjonerende menigheter».) Det er også eit misjonsteologisk prinsipp (gjennom *Missi Dei*-tanken) at ansvaret for Guds misjonsoppdrag primært ligg til den lokale kyrkjelyden.

Avsnittet gir også uttrykk for ei einsidig global forståing både av misjon, misjonsorganisasjonane sitt arbeid og det økumeniske arbeidet. Det kan påpeikast at det heller ikkje reflekterer misjonsforståinga i Dnk slik det er uttrykt gjennom vedtak i Kyrkjemøtet.

Difor foreslår bispedømerådet følgjande

alternative setning: *Kirkens*

misjonsoppdrag realiseres gjennom lokalmenighetens eget arbeid og i samarbeid med misjons- og diakonale organisasjoner og det økumeniske fellesskapet, lokalt og globalt.

Til kjerneordet Tenande

I skjemaoppsettet om hovudmåla i høyningsbrevet side 9, står fylgjande målformulering til kjerneordet «Tjenende»: «Guds gode vilje fremmes for alle mennesker ved å peke på handlingsalternativer og gi håp.»

Det er ikke lett å tolke kva denne setninga siktar til. Truleg er den ei utdjuping av setninga som kjem like før, men diakoni bør uansett gå lenger enn å peike på handlingsalternativa. Kyrkja bør gjennom sitt diakonale arbeid vise gjennom handling at ho bryr seg om menneske som lid i lokalsamfunnet og i samfunn langt borte. Sidan setninga er såpass diffus kan den etter bispedømerådet si meining takast bort.

I staden kan ein vurdere om det bør inn ei setning som understrekar at kyrkja må våge å handle radikalt for å hjelpe menneske som lid, uavhengig av om dette er i tråd med folkemeininga eller ikkje. Her er forslag til ny formulering:

Slik Gud møter menneske med omsorg ut frå sitt eige vesen, vil også kyrkja møte menneske som lid med omsorg fordi vi er Hans kyrkje – ei kyrkje som ser og handlar ut frå sin eigen identitet.

Til kjerneordet Inkluderande

I vedtak frå 2008 om satsingsområde for perioden for 2009-2014 vart kyrkjemusikk og kultur løfta fram. Det er avgjerande viktig at satsingsområdet "Kyrkjemusikk og kultur" blir følgt opp med målbare arbeidsmål i den nye perioden for 2015-2019, jf. side 6. Desse kan bli lagt inn som ei eller fleire målformuleringar (Kva det handlar om) under "INKLUDERANDE" i Visjonsdokumentet, jf. bispedømerådet sitt endringsforslag. Ei av mange grunngjevingar for dette er at kyrkja er den nest største kulturarenaen i Noreg og han veks sterkest. I statistikken for 2012 går det fram at det totale talet deltakarar på kulturelle arrangement i kyrkja er ca. 1.500.000, fordelt på ca. 12.000 arrangement. Dette stadfestar i sterk grad at kyrkja er open og inkluderande for det breie lag av folket. Vidare satsing på kyrkjemusikk og kultur er difor svært viktig for Den norske kyrkja i komande fireårsperiode.

Resultatmål og resultatindikatorar for «Kyrkjemusikk og kultur» må talfeste årsbruken av kyrkjebygg og kyrkjelydshus, og synliggjere kor mange som nytta kyrkjer og kyrkjelydshus til formålet. Dette dokumenterer at kyrkjemusikk og kultur er dørpnarar i folkekyrkja.

Med helsing

Bjørn Olaf Storhaug e.f.
stiftsdirektør

Per-Inge Haugen
avdelingsleiar
Direkte innval: 71 25 06 82

Kopi til:

Agder og Telemark
bispedømmeråd
Bjørgvin bispedømmeråd

Markensgt. 13	4611	KRISTIANSAND S
Postboks 1960	5817	BERGEN

Borg bispedømmeråd	Postboks 403	1601	FREDRIKSTAD
Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302	HAMAR
Nidaros bispedømmeråd	Erkebispegården	7013	TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258	TROMSØ
Oslo bispedømmeråd	Sentrum		
Stavanger bispedømmeråd	Postboks 9307	0135	OSLO
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Grønland		
Tunsberg bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010	STAVANGER
	Tolder Holmers vei	8003	BODØ
	11		
	Håkon 5.s gt. 1	3116	TØNSBERG

DEN NORSKE KIRKE

Nidaros bispedømmeråd

Kirkerådet Mellomkirkelig råd Samisk kirkeråd
Postboks 799 - Sentrum
0106 OSLO

Dato: 07.11.2013

Vår ref: 13/326-4 KST

Deres ref:

Høringsuttalelse - Visjonsdokument 2015 - 2019

Nidaros bispedømmeråd behandlet utkastet til Visjonsdokument på sitt møte 1.11 d.å. og avgir på den bakgrunn følgende høringsuttalelse:

Bispedømmerådet ser det som positivt og nødvendig at utkast til Visjonsdokument for Den norske kirke sendes på høring til bispedømmerådene. Ved dette gis mulighet til å komme med innspill i en viktig sak samtidig som prosessen forankres hos medlemmene. Slik blir saken også gjenkjennbar når den kommer til behandling på Kirkemøtet (KM).

Ved en førstegangsdøfting og med den korte høringsfristen må det være anledning til å stille noen spørsmål, utfordre litt og antyde noen justeringer i tekstene uten at man har tydelige svar eller formuleringer. Bispedømmerådets uttalelse vil bære preg av dette.

Generelt - hensikten med Visjonsdokumentet

En visjon kan dels representere en inspirasjonskilde for medlemmene og dels være en stemme i samfunnet som sådant. Visjoner ses ofte i sammenheng med organisasjonens kjerneverdier, dens kultur og prioriteringer. Det er likevel blitt slik at visjonsbegrepet brukes på forskjellig måte i samfunnet. Desto viktigere er det, når et konkret visjonsdokument skal lages, å klargjøre hensikten med dokumentet. Det er relevant å stille flere spørsmål: Hva og hvordan det skal dokumentet brukes – hva skal det formidle? Skal vårt dokument først og fremst kommunisere innad i kirka eller skal det først og fremst kommunisere utad til alle medlemmer – til samfunnet som sådant? Skal det først og fremst være til inspirasjon, fungere som et ledd i den internt styringen i kirka eller presentere kirka i offentligheten? Må det tilkjenne også alle viktige sider ved kirkas identitet – eller ivaretas det best i annen sammenheng?

Når vi stiller slike spørsmål er det fordi vi erfarer at jo tydeligere hensikten med et slikt dokument defineres, jo lettere er det å gi et innhold som støtter opp om hensikten. Det foreliggende dokumentet synes å ville ivareta flere hensyn. Kanskje skal hensikten være flersidig, de forskjellige delene kan jo ha ulike siktepunkter. Vi etterlyser uansett en refleksjon om og tydeliggjøring av hensikten med dokumentet. Vi tror det vil lette arbeidet på KM.

Formuleringene i slike dokumenter kan få et preg av at mange interesser skal ivaretas. Formuleringene kan da bli upresise og gi rom for flere tolkninger. Vi ønsker en tydelighet slik at begrep og formuleringer blir oppfattet mest mulig ensartet.

Visjonsformuleringen

Vi har merket oss at hovedinnholdet i selve visjonsformuleringen i stor grad er beholdt. Det er argumentert med behov for kontinuitet, noe bispedømmerådet vil støtte opp om. Vi har forståelse for at ingressen «I Kristus, nær livet» er sløyfet. Den har hatt vanskelig for å feste seg, både i det brede laget av folkekirkas medlemmer og blant ansatte og rådsmedlemmer. *Bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen* står seg godt uten en slik ingress. Dette overordnede målet er bare litt justert siden det ble vedtatt av KM for snart 20 år siden. Den kontinuitet dette representerer er av betydning. Likevel må vi kunne tillate oss å spørre om det er nødvendig å beholde alle de fire betegnelsene. Kanskje kan en refleksjon om siktemålet med denne formuleringen gi hjelp til å spisse visjonsformuleringen.

Som følge av det nye forholdet mellom kirke og stat har noen uttrykt bekymring for om kirkja vil endre seg i retning av en mindre inkluderende kirke. I forlengelsen av dette blir betegnelsen *åpen* særlig viktig å beholde og å gi et relevant innhold.

Da drister vi oss først til å spørre om det kan være grunn til å markere kirkas inkludering og åpenhet ytterligere. Nå står *åpen* sist blant de 4 betegnelsene. Dersom *åpen* flyttes forrest ville det kunne markere, synliggjøre og ta til motmåle mot de som har målbåret en bekymring som nevnt. En slik justering av rekkefølgen burde kunne skje uten at det oppleves å skje på bekostning av de andre begrepene.

Dernest vil vi peke på: Under *åpen* er formuleringen endret ved at det nå står «fremme høy deltagelse». Vi mener en slik formulering hører mer heime i mål som utmyntes i forlengelsen av en visjon. I en formulering som skal gi innhold til betegnelsen *åpen* tror vi begreper som tilhørighet, relevans, tilknytning, tillit, relasjon eller nærbetennelse vil passe bedre. For eksempel *fremme tilhørighet* eller *skape nærbetennelse til alle medlemmene*.

Et annet begrep som kunne vært med i formuleringene under visjonen er *kvalitet*. Vi erfarer at kirkas omdømme øker ved høy kvalitet i møtene med enkeltmennesker. Her har vi noe å strekke oss etter – *gode møter med god kvalitet*.

Rapportering

I høringsdokumentet problematiseres den statlige mål- og resultatstyringen som har preget kirkja det siste tiåret. Vi er enig i at dette styringssystemet har fått for stor plass, og at det har svakheter og forbedringspotensialer. Selv om forholdet til staten endres og styrings- og rapporteringssystemene derved endres, må noen elementer i disse systemene videreføres. Som kirkeledelse har vi en forpliktelse ikke bare i forhold til staten, men også i forhold til våre medlemmer og samfunnet som sådant, om å rapportere og melde tilbake på en relevant måte.

I så måte er høringsdokumentets begrep *folkekirkeindikatorene* sentralt. Men når bare et fåtall indikatorer gis denne betegnelsen synes vi det blir for snevert. Også oppslutning om f.eks. trosopplæringstiltak vil fortelle noe om vi lykkes som folkekirke. Ellers er det jo blitt slik at ett av de aller sterkeste uttrykk for folkekirkas oppslutning ikke lenger registreres, nemlig antallet som deltar ved kirkelig gravferd.

Dernest er det viktig å arbeide enda mer energisk med hvordan vi skal rapportere om forhold som det er vanskeligere å tallfeste. Kirkas virksomhet er full av øyeblikk, nærbetennelse og møter som er viktige for et utall barn og voksne. Vi har fortsatt underskudd på kvalitative måltall i kirka vår.

Slagord

Når det gjelder forslaget om et slagord er det mye positivt å si om et slikt forslag. Men for at et slagord skal lanseres må det både ha forankring internt i kirka og kommunisere godt til medlemmene og samfunnet ellers. Hvis man ikke er trygg på at et foreslått slagord vil fenge, kan det være like tjenlig å la være å lansere et slagord.

Det fremgår at slagordet tenkes utviklet kommunikasjonsfaglig etter at KM har gjort sitt vedtak, slik at slagordet kan gjenspeile Kirkemøtevedtaket. Vi støtter at det nyttes kommunikasjonsfaglig kompetanse i en slik sammenheng. Selve vedtaket om hvilket slagord vår kirke skal ha kan imidlertid ikke delegeres. Slagordet må forankres kirkepolitisk – i KM eller i det valgte Kirkerådet.

Hva det handler om

Sammen med den forrige visjonsformuleringen ble vedtatt satsingsområder. Nå er det i etterkant av visjonsformuleringen i stedet gitt et ytterligere innhold til / utdyping av begrepene *bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen*. Vi tror dette er et tjenlig grep og støtter en slik tilnærming.

Det fremgår at tanken er å utmeisle målbare arbeidsmål i etterkant av at dokumentet er vedtatt. På den måten kan flere dokumenter/begreper ses i en tydeligere sammenheng og helhet; visjon – innhold – mål/arbeidsmål – virksomhet – rapportering. Samtidig vil forpliktelsen på dokumentet være ulik avhengig av hvilket nivå i kirka man befinner seg på, og utfordringene vil være ulike sett fra lokalt/regionalt/sentralt nivå. Hvordan dokumentet og dets deler skal forstås og anvendes internt i kirka kan med fordel uttrykkes enda tydeligere i forkant av KM.

De områdene som er tatt med som utdyping av hovedbegrepene er etter vårt skjønn relevante. Skjemaet med rubrikker gir et godt inntrykk og god oversikt. Vi tror imidlertid det med fordel kan arbeides mer med selve språket i rubrikkene. Det er viktig at språket er lettfattelig og helhetlig. Det må ikke bli for teoretisk eller internt. Begrepene som benyttes i samme rubrikk bør ikke være overlappende, det forvirrer mer enn tydeliggjør. Det må unngås at nesten det samme sies i flere av rubrikkene.

Mer konkret vil vi peke på følgende når det gjelder innholdet i rubrikkene:

Bør ikke menighetens viktigste ukentlige samling få en mer kraftfull formulering? Vi tenker da på gudstjenesten. Kanskje kunne også gudstjeneste inngå i formuleringene under de fire begrepene i selve visjonen. Det vil synliggjøre og markere gudstjenestens plass og betydning ytterligere.

Burde vi til trosopplæringen også fange inn foreldrenes plass? Ved f.eks.: Gi foreldre frimodighet til å gi barna kjennskap til Kristus.

I rubrikken om *samisk kirkeliv* heter det at språket og kulturen ivaretas i gudstjeneste og trosopplæring. Hvis det skal være en slik beskrivelse er den for snever. Samisk språk og kulturen ivaretas i mange flere sammenhenger.

Vi savner en tydelig omtale i forhold til en av dagens aller største utfordringer; klima og miljø. I en av rubrikkene er riktig nok skaperverket nevnt, men da knyttet mest/bare til menneskeverdet. Skaperverk, klima og miljø kunne med fordel blitt sett i sammenheng i en egen rubrikk.

I rubrikken som starter med *Evangeliets frigjørende* heter det at makthavere utfordres. Vi savner en tydeliggjøring av at også enkeltmennesker utfordres. Den andre setningen i denne rubrikken oppleves for intern.

I den tredje siste rubrikken bidrar vi med et eksempel på hvordan språket kan forenkles:
Godt, ulike og bredt kan sløyfes uten at det går ut over meningen.

Under *åpen* savner vi at det sies noe mer om kirke og kultur. Kirkene er blitt den nest største kulturarenaen i Norge, på linje med Rikskonsertene. I lys av den kultursatsing som skjer i kirkelig sammenheng, er det for beskjedent å peke på samarbeid med et bredt kulturliv.

Under *åpen* bør dokumentet synliggjøre potensialet i pilegrimsarbeidet. Bredden i dette arbeidet bidrar til å gi mennesker en dypere dimensjon i livet. Også for å unngå at pilegrimsarenaene blir overtatt av andre og for å markere samarbeidet med de andre aktørene, bør pilegrimen synliggjøres.

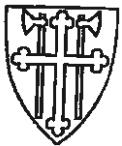
Opplysningsvesenets fond

Vi er enig i at områdene som kan få tilskudd fra Opplysningsvesenets fond videreføres i neste fireårsperiode.

Med vennlig hilsen

Gunn Karlsaune
Gunn Karlsaune
stiftsdirektør

Kristian Stendahl
Kristian Stendahl
seniorrådgiver

DEN NORSKE KIRKE

Sør-Hålogaland bispedømmeråd

Kirkerådet

Dato: 12.11.2013

Vår ref: 13/108-3 IJL

Deres ref:

Hørингssvar - Visjonsdokument 2015 til 2019

Forslag til et hørингssvar fra Sør-Hålogaland bispedømmeråd.
Sør-Hålogaland deler Kirkerådets ønsker å beholde den gamle visjonen videre i en ny periode og med de samme satsningsområder. Det er viktig og nødvendig for at våre menigheter skal få tid til å gjennomføre og forankre Dnks planer og reformer for å utvikle et helhetlig lokalt menighetsliv.

Bispedømmerådet gir sin generelle støtte til forslaget av visjon, med vil gi noen kommenterer til noen av undertekstene.

Kommentar til høringen:

I utredningen er det lite fokus på begrepet folkekirke og hva det vil si å være en folkekirke.

«Staten skal understøtte Dnk som folkekirke i samsvar med GL §16» Hovedmålet til Stortinget er å måle om Dnk er en kirke for folket og om den er landsdekkende. (jamfør Statsbudsjett 2014, foreløpig tildeling av bevilgning). Derfor vil det være ønskelig å beskrive hva det vil si å være folkekirke med et mindre fokus på kvantitative indikatorer i underpunktene, «Hva det handler om».

Det er foreslått små endringer på den eksisterende visjonen fra 2008-2014.

- 1) «Spissingen *IKristus, nær livet* har imidlertid for mange virket for internt. Det har vist seg at den ikke kommuniserer godt med bredden av folkekirkens medlemmer. Derfor foreslås det at den formuleringen tas ut av visjonsformuleringen for neste periode»

Vedtak: Forslaget stattes.

Bispedømmerådet har ikke forslag til et nytt slagord.

- 2) 2008- 2014 : **Bekjennende** – ved å dele og gi videre troen på den treenige Gud.
2015-2019: **Bekjennende- som en evangelisk-luthersk kirke** dele og gi troen på den treenige Gud.

Kommentar: Det nye forslaget er en tung setning.

Vedtak: Forslaget støttes ikke.

Nytt forslag:

Bekjennende -dele og gi videre troen på den treenige Gud som en evangelisk luthersk folkekirke.

Vedtak: Enstemmig vedtatt.

- 3) Ingen endring er foreslått under i **misjonerende eller tjenende**. Det er ønskelig at det forblir likt som forrige periode.

Vedtak: Forslaget støttes

- 4) 2008-2014: **Åpen** – ved å utvikle fellesskap som verdsetter mangfold og respekterer ulikheter.
2015-2019: **Åpen- fremme høy deltagelse med mangfold, likestilling og respekt for ulikheter.**

Vedtak: Forslaget støttes ikke. da det å være en åpen kirke ikke nødvendigvis er ekvivalent med høy deltagelse.

Nytt forslag:

Åpen – utvikle tilgjengelige og inkluderende fellesskap som fremmer likestilling og respekt.

Vedtak: Vedtatt med seks stemmer.

Kommentar til «Hva det handler om»

Teksten «Hva det handler om» er vanskelig å få en helhetlig forståelse av. Hva er formålet med denne delen av dokumentet?
Bispedømmerådet går derfor ikke inn på hver enkelt setning da det virker som det mangler en gjennomtenkt struktur og formål. Bispedømmerådet vil gi noen generell føringer om hva som bør prioriteres og om form, særlig språklig.

Er de 16 punktene kjennetegn på Dnk eller måloppnåelse for kirken? Språklig sett er setningene en blanding som beskriver måloppnåelser, kjennetegn og visjoner. Det er 16 setninger som beskriver, utdyper og setter mål for det å være bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke. Det er dessuten mangelfullt om kultur og mellomkirkelig relasjoner. Ambisjonene om økende deltagelse er dårlig formulert. Måten det samisk kirkeliv er beskrevet er også lite tilfredsstillende.

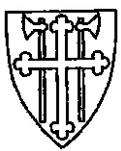
Oppsummerende: det er helt vesentlig å få et tydeligere lokalperspektiv på «hva dette handler om». Kirken bygges lokalt. Vårt forslag er at det er folkekirkens kjennetegn som bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke beskrives.

Stiftsdirektørens forslag til vedtak:
Sør-Hålogaland bispedømmeråd ber stiftsdirektør om å ferdigstille høringsuttalelsen
basert på momenter som kom frem under møtet.

Med vennlig hilsen

Jan-Kjetil Jonassen e.f.
stiftsdirektør

Inger Johanne Lindahl
kirkefagsjef
Direkte innvalg: 75 54 85 61

DEN NORSKE KIRKE

Nord-Hålogaland bispedømmeråd

Det Kongelige fornyings- adm.- og kirkedep.
Postboks 8004 dep
0030 Oslo

Dato: 13.11.2013

Vår ref: 13/193-4 AAM

Deres ref:

Hørингssvar - Visjonsdokument for Den norske kirke 2015-2019

Nord-Hålogaland bispedømmeråd har drøftet det tilsendte høringsdokumentet. Forslaget om å ta ut «I Kristus, nær livet» og erstatte denne med en ny slogan som kommuniserer bedre med bredden av folkekirkens medlemmer støttes.
Eksempel på slogan kan være «Ditt åndelige hjem».

Videre støtter Nord-Hålogaland bispedømmeråd at formuleringen «Bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke» opprettholdes.

I dette hørингssvaret er innspillene som kom fram i drøftingen satt i «kursiv». Følgende innspill kom fram:

Bekjennende:

- *Som evangelisk luthersk kirke bekjenne troen på den treenige Gud og være Jesu etterfølger i møtet med verden*
- *Glad for at «evangelisk luthersk kirke» er kommet inn*
- *Kirka må snakke tydelig om Guds vilje*

Misjonerende

- *Vitne om frelsen i Jesus Kristus ved tro og nådemidlene lokalt og sammen med Jesu verdensomfattende kirke.*
- *Misjon er et internasjonalt begrep med innhold. Begrepet bør opprettholdes.*

Tjenende

- *Diakonibegrepet bør være mere spisset*
- *Tjenende i kjærlighet, omsorg, vern om skaperverket*
- *I kjærlighet vise omsorg, inkludere i fellesskap, verne om skaperverket og forsvare frihet og rettferdighet over hele verden*
- *Liker ikke «kamp for rettferdighet». Bør ha et annet begrep.*

Åpen

- *Fremme stor deltagelse der mangfold, likeverd og respekt for ulikheter verdsettes samtidig som kirken skal være et åndelig hjem.*
- *Liker ikke ordet høy i «fremme høy deltagelse...».*

- *Her ligger forvaltningen av ord og sakrament.*
- *Likestilling endres til likeverd.*

Øvrige innspill

- *Samisk kirkeliv bør høyer opp under døpte 0-18 år*
- *Kvensk kirkeliv bør synliggjøres og styrkes*
- *Bruke verdiene vi forvalter i en global kamp*
- *Tilby dåp til barn hvor foreldre ikke er medlemmer i Den norske kirke.*
- *Vi vil være tilstede i folks liv. Være konkret på at dette er noe vi vil.*
- *Det bør stå Den norske kirke «skal være..»*
- *Opplærer til kristen tro*

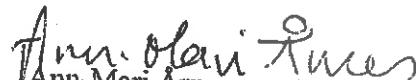
På side 7 i høringsdokumentet i kolonnen «Hva det handler om» er følgende innspill fremmet:

1. ramme:	Kirken gir et tydelig, evangelisk vitnesbyrd om <u>Guds vilje</u> og frelsen...osv.
6. ramme:	Stimulere ... til å la barna bli døpt <u>og oppdraes i kristen tro</u> .
8. ramme:	Kirkens ... realiseres <u>i</u> og av menighetene, <u>gjerne</u> i samarbeid ...
10. ramme:	Kirken arbeider for ... og menneskerettigheten <u>etterleves</u> , at ... (fra nektende setning til positiv setning)
11. ramme:	Evangeliets frigjørende osv erstattes av: <u>Budskapet om å leve i fred og vise rettferdighet formidles tydelig også til makthaverne</u> . Guds gode vilje...

Med vennlig hilsen

Oddgeir Stenersen e.f.
stiftsdirektør

 Ann-Mari Arnes
 arkivleder
 Direkte innvalg: 450 13 504

